EDUSKUNNAN PANKKIVALTUUSTO **Lausunto**

Matti Vanhanen 19.5.2017

Julkinen

Lausunto talousvaliokunnalle K 16/2017 vp Eduskunnan pankkivaltuuston kertomuksesta 2016

Pankkivaltuusto on antanut vuosittaisen kertomuksensa eduskunnalle Suomen Pankista annetun lain (27.3.1998/214) 11 pykälän 1 momentin 4 kohdan mukaisesti. Tämän lausunnon näkemykset perustuvat annettuun kertomukseen. Kertomuksen tiedot perustuvat helmikuussa 2017 käytettävissä olleisiin tietoihin.

Pankkivaltuuston kertomuksen sisältö kertomusvuotta 2016 koskien

Pankkivaltuuston kertomus kertomusvuotta 2016 koskien sisältää erilliset osat Suomen Pankin toiminnasta ja hallinnosta (osa 1) sekä Finanssivalvonnan toiminnasta ja hallinnosta (osa 2) kertomusvuoden kuluessa.

Pankkivaltuusto nimitti 14.10.2016 yksimielisesti Suomen Pankin johtokunnan jäsenten avoimiin virkoihin seuraavat henkilöt: oikeustieteen kandidaatti, varatuomari, Finanssivalvonnan apulaisjohtaja Marja Nykänen ja filosofian tohtori (D. Phil.), elinkeinoministeri, kansanedustaja Olli Rehn. Molempien toimikausi alkoi helmikuun 1. päivänä 2017 ja kestää viisi vuotta. Valinta tuli ajankohtaiseksi johtokunnan jäsenten Pentti Hakkaraisen ja Seppo Honkapohjan eläköitymisen vuoksi. Kertomusvuoden jälkeen keväällä 2017 Pankkivaltuusto on nimittänyt Suomen Pankin johtokunnan jäsenen Olli Rehnin Finanssivalvonnan johtokunnan puheenjohtajaksi 1.2.2017 alkaen.

Kertomuksen kolmas osa (osa 3) sisältää kuusi erityisteemoihin keskittyvää kirjoitusta. Nämä erityisteemat käsittelevät EKP:n rahapolitiikan epätavanomaisia toimia, EKP:n laajennetun omaisuus-erien osto-ohjelman vaikutuksia Suomeen, digitalisaatiota rahoitusmarkkinoilla, kotitalouksien velkaantuneisuutta ja asuntolainojen riskipainoja, pankkien sivuliikkeitä ja Suomen Pankin tilinpäätöksen laatimista ja sen perusteita. Kertomuksen viimeisessä osassa (osa 4) kuvataan lyhyesti eräitä kertomusvuoden jälkeisiä tapahtumia.

Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan tehtävät ja pankkivaltuuston asema

Suomen Pankkia valvoo eduskunnan valitsema yhdeksänjäseninen pankkivaltuusto. Pankkivaltuuston tehtävät jakautuvat kolmeen osa-alueeseen: valvontaan, keskeisiin hallintotehtäviin ja muihin tehtäviin. Pankkivaltuusto antaa eduskunnalle vuosittain kertomuksen Suomen Pankin toiminnasta ja hallinnosta sekä käsittelemistään tärkeimmistä asioista. Lisäksi pankkivaltuusto voi tarvittaessa antaa kertomuksia rahapolitiikan toteuttamisesta ja muusta Suomen Pankin toiminnasta.

Finanssivalvonta toimii hallinnollisesti Suomen Pankin yhteydessä, mutta on päätöksenteossaan riippumaton siitä. Pankkivaltuusto vastaa Finanssivalvonnan toiminnan yleisen tarkoituksenmukaisuuden ja tehokkuuden valvonnasta. Pankkivaltuuston tehtävänä on nimittää Finanssivalvonnan johtokunta ja johtokunnan esityksestä johtaja. Finanssivalvonnan johtokunta antaa

pankkivaltuustolle vähintään kerran vuodessa kertomuksen Finanssivalvonnan toiminnalle asetetuista tavoitteista ja niiden toteutumisesta.

Suomen Pankin tilinpäätös vuodelta 2016 ja voitonjakoehdotus

Suomen Pankin taseen loppusumma vuodelta 2016 on 79 695 milj. euroa ja tilikauden tulos 131 milj. euroa. Kertomusvuoden tilinpäätös on esitelty yksityiskohtaisesti eduskunnalle annetun kertomuksen liitteessä.

Pankkivaltuusto päätti 17.3.2017, että Suomen Pankin kertomusvuoden voitto, 130 569 338,99 euroa, käytetään seuraavasti: Voitosta 39 569 338,99 euroa käytetään Suomen Pankista annetun lain (214/1998) 21 §:n 2 momentin perusteella vararahaston kartuttamiseen ja muu osa eli 91 000 000,00 euroa siirretään valtion tarpeisiin.

Suomen Pankin riskit, varallisuus ja oman pääoman määrä

Suomen Pankille aiheutuu riskejä rahoitusvarallisuuden sijoittamisesta ja rahapolitiikan toteuttamisesta. Rahapolitiikan toteuttaminen sekä rahoitusjärjestelmän vakauden ja toimivuuden turvaaminen ovat keskuspankin ydintehtäviä, joista voi aiheutua tappioita. Riskeihin varaudutaan pitämällä huolta taseen vahvuudesta eli kartuttamalla varauksia ja omia pääomia ja vähentämällä tarvittaessa rahoitusvarallisuuden riskejä.

Suomen Pankin rahoitusvarallisuus on suuruudeltaan noin 17,4 mrd. euroa. Rahoitusvarallisuuden ja rahapolitiikan vuositason yhteenlasketut riskit olivat vuoden 2016 lopussa 2,0 mrd. euroa (pl. kullan riski). Laskettu riskiluku pysyi lähes ennallaan edellisvuotiseen verrattuna. Koska kullan arvonmuutostili kattaa yli puolet kullan arvosta, on sen riski laskettu erikseen. Kullan riski oli 0,7 mrd. euroa ja sen arvonmuutostili 1,3 mrd. euroa.

Vuoden 2016 lopussa Suomen Pankin koko oman pääoman määrä oli 9,4 mrd. euroa. Tästä kantavararahaston osuus oli 2,6 mrd. euroa, varausten osuus (ilman eläkevarausta) 3,9 mrd. euroa ja muutostilien osuus 3,0 mrd. euroa. Suomen Pankin riskipuskurit vahvistuivat vuonna 2016. Suomen Pankin vakavaraisuus on riittävä kattamaan sen tehtävien hoitamisesta aiheutuvat riskit.

Pankkivaltuuston arvio Finanssivalvonnan toiminnasta kertomusvuonna

Finanssivalvonnan johto on antanut pankkivaltuustolle johtokunnan kertomuksen Finanssivalvonnan toiminnasta vuodelta 2016 sekä julkaissut Finanssivalvonnan toimintakertomuksen. Näiden kertomuksien, pankkivaltuuston kokouksissa käytyjen keskusteluiden ja muiden saamiensa tietojen pohjalta pankkivaltuusto arvioi seuraavaa:

Finanssivalvonnan toiminnan yleinen tarkoituksenmukaisuus: Finanssivalvonnan toiminnan yleisen tarkoituksenmukaisuuden osalta pankkivaltuusto arvioi, että Finanssivalvonnan toiminnalle laissa säädetty tavoite on toteutunut. *Pankkivaltuusto pitää Finanssivalvonnan itselleen asettamia strategisia tavoitteita ja valintoja tarkoituksenmukaisina.*

Finanssivalvonnan toiminnan yleinen tehokkuus: Finanssivalvonnan toiminnan yleisen tehokkuuden näkökulmasta *pankkivaltuusto arvioi, että Finanssivalvonta on hoitanut valvonnan jatkuvasti muuttuvaa tehtäväkenttää tehokkaasti ja kustannuskehityksen kannalta tarkoituksenmukaisesti.*